

Takuuqtauyuq Kingulingmik: May 16, 2011

Aanniarnaitukkut Humiliqaak Havaktiata Havakviat

Napaaqtut Ikulagaangatta Ihilaqigaangat Inungni Qayangnagniit Aannialaqitdjutaitlu

Ihingmiugangat iyarlingnaqtuq qilamik , qulvililiqlunilu, qalakhulaqinnaqhunilu, kakkilaqinnaqhunilu. Ihilaqihimakpat ubluni qaffini Unagiuhirvingnilu qaffit naallugit, puvaklıulaqinnaqtuq qayangnaqtumik, qalalaqinnaqtuqlu hivituyumik.

Tahpuat mikinikhaat hunavaluit ihingmiitut aanniarutiqatqiayayut. Tahapkuat puvaup iluan'nungaluuaqpaktut. Mikiyut ikulaniit qallakhulaqinnaqtut aniqtiriyamilu ivyan'ngunaqhutik. Ihingmiugangatlu uummakluktuni puvangmikutlu aanniarutiqaqtuni ingattarutitaqaqtut, uvvalu qalaliqtaaqqtut qalakhulirlutik, puvaitlu immaktiliqlutik puvangmikutlu Aanniarutiqaqtut ingattaqlutik, uvvalu uummatiklukamikluuniit. Innakhatlu miraatlu ihirmit munarittiaquayayut qayagigamigit.

Hapkuat atugakhat atuqtaqtatit nungani ihilaqikpat.

1. Iglum iluaniinahuritpaklutit aniaqattainaqhimaítumik, igalaatlu ukuatlu ukuaqhimalugit.
2. Higaaqhimaítumik, inuit higaaqpata ilvit ahinungaqpaklutit
3. Iglup aniqtirutautaanik halumaqtirutiqaruvit HEPA kuhirviqaqtumik aturlugu.
4. Qiyuktuqtumik ingnirvituruirtlutin, hiuryuguirlutinlu iglum iluani, uvvalu kaalingniq aturuirlutin.
Tahapkuat aturupkit aaniqhaagiami ingatautitaangmatta.
5. Akhaluutip iluaniitkuvit igaalaangit umikhimalugit, uvvaluuniit akhaluutip aaniqhaangniup halumaqtirutaa iluani aulania ikitlugu hilanmut aniqtirinianut ihingmik hilungniatumik akhaluutip iluannut.
6. Niqinik huun'ngiliatunik igayariitunik pihimalutin ublut qaffit naamayukhanik, ila igagangat (ukuat ingatautivaktut, hiqatitiniq ingnirviuplu iluani iganiq) iglup iluani aaniqhaariami ingatautitaangmat.
7. Imangmiq imiqattaaqlutit qingatlu qan'natlu ailangayaangin'ni aaniqhaariami nakuutqiayumaaqtuq.
8. Naalatiaqhimalutin uuminga "Temainut Inungnut Tuhaayakhat"
9. Tahapkuat hilami piuyaítit hulilukaangniitlu ilihimatiarlugit ubluq aallamut nuunakhangmatta uvvaluuniit taimaaqtitlugit pinakhangmata ihilaqivalaaqpat.
10. Puvaktit ivyan'nguhuliqatta, uluriangnaqhikpattaluniit aniqtiriyaami akhuungnaqhikpat imaaluniit unaguhuinaliruvit munaqhinut daktinutluuniit nunangni ilihimapkarlugit. Tahamna maliktaaqtat uumatingnilu puvangnilu uyuhautiqangitkaluarlutin.
11. Hilami hanaqiqtaililutin hulilukaaqtaililutinlu, unaguqtaliruvit unaguiqhirlutin. Nuttaqatitilu aaniqattaqtailivyaarlugit.

12. Hilatitit, ilanatit, ilatitluniit avaliitumik igluqaqpatta takuyaqtuqattaqpaklugit. Iningniitlu inuitlu uummatikluktut puvakluktutlu ihingmit aannialaqittaqtut. Ukkuatlu igalaatlu umikhimagaangatta ihiq itiqtailiplugu iglup iluanut , iglup iluana uunnakpiqaqpaktuq, uunnakpiarangami inuit unaguhulikallaktaangmatta uvvaluniit uummahiqattaangmatta. Tahapkuat anuqautitaqtut tilralaarutit niglaumatdjutit aturlugit iglum iluani ilua aaniqtiriyami ihuaqtumik.
13. Mikinikhaat ikiniit qayangnaqtut mikigamik kinauyap haniraatigut itiqtaaqqtut, putuumagamilu ikiniit mikiyut itiqaqtaaqqtut iluanut. Iglup iluani igalaat umikhimalugit iluaniitkuvit nakuutqiyaq.

Inuit uummaluktut puvakluktutlu hapkuninga maligakhanik maliktaaqqtut.

1. Qalalaqittaruvit uummalukuvitluniit uvvaluniit puvaklukuvitluniit ilingnik munaritiarlutin. Havautituqtatit tamaita aturlugit, munaqhiplu daktiplu uqauhiit maliklugit. Havautititlu naamapkarlugit Unaguiqhirvingni malrungni.
2. Iglup inluani aniqhariami halumaqutaanik aturnahuaruvit maligakhait titiqqat taigutiarlugit nalaumayumik maliklugut piyukhaut, ihilaqitinagu.
3. Itdjuhiit ihumalugigungni munaqhimut daktimutluuniit uqarlugu.

Ilitritiarumaguvit :

Una havavvik hivayarlugu atan'nguyaqpak Humiliqaak Aaniarnaitukkut Havakti hivayaunmi uvani (867) 920 - 8877

Ukuat qaritauyakut takuurviit pulaarlugit:

www.hlthss.gov.nt.ca (Nunatami Havakviit Aanniarnaitukutlu Ikayungniaqtitlu)

www.air.enr.gov.nt.ca/NWTAQ/currentairquality.aspx?serialcode=12 (NWT Department of Environment and Natural Resources)

www.enr.gov.ca (NWT Department of Environment and Natural Resource)